

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ПРОСВЕТА- 1929" – с. ЛЮЛЯКОВО, общ. РУЕН
ЗА 2022 год.**

Съгласно чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища

1. УВОД

Настоящата програма за читалищната дейност през 2022 год. е създадена в изпълнение на чл. 26а ал.2 от Закона за народните читалища /ЗНЧ/. Програмата цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като обществена институция, имаща роля за развитието на местните общности, като фактор за местното културно, образователно и информационно развитие. Насочена е към обхващане на всички възрастови и социални групи имащи достъп до читалището. Годишната програма систематизира и популяризира планирането и финансирането на читалищните дейности, свързани с културния календар и библиотеката. Програмата е отворена за допълнения и изменения и ще бъде изцяло съобразена с националните и регионални изисквания на здравните власти.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Народните читалища са самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи. Като юридическо лице с нестопанска цел, читалището осъществява дейността си в съответствие с Устава на читалището, Закона за народните читалища, Закона за обществените библиотеки, Закона за закрила и развитие на културата и законодателството на Република България.

Основната дейност, като самоуправляващо се българско културно- просветно сдружение в с.Люляково, е да осъществява културен живот и приобщаване на гражданите към постиженията на науката, културата и изкуството. Да работим за запазване на обичаите и традициите на българския народ и утвърждаване на националното самосъзнание. Организиране, провеждане и участия в празненства, концерти, чествания, събори на местно, регионално, национално и международно ниво. Народните читалища са важна институция в развитието на местната култура .

2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществявана на основание на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в селото и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- Съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност;
- Обмен между културите на различните етноси;
- Разширяване на знанията на гражданите;
- Осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- Насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи;

- Партниране на местното самоуправление в развитието на обществените и в частност на културните процеси
- Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество;
- Институционално укрепване на читалището, като местен общностен център с културно-просветни, информационни, социални и граждански функции;
- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Участие при поддържането на традиционните форми на културата и фолклора и предаването им към следващите поколения;
- Активизиране ролята на читалището в процеси, подпомагащи местното развитие и изграждане на демократичното местно самоуправление;
- Превръщане на читалищата в общодостъпни центрове за библиотечно и информационно осигуряване на населението.

Народните читалища трябва да бъдат модерни институции на бъдещето със съвременните културни и социални дейности, като същевременно те трябва да останат неделимо свързани с основните читалищни принципи за съхраняване и развитие на националните традиции и обичаи.

3 . ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ:

Развитието на читалищната дейност в с.Люляково ще продължи в изпълнението на следните основни задачи и дейности:

Основни задачи:

- Да опазва културно-историческото наследство и националните традиции;
- Да спомага изграждането на ценностна система у децата и младежите;
- Да поддържа и обогатява материалната си база;
- Да разработва и реализира инициативи /проекти за местно развитие и финансиране на читалищната дейност;
- Да работи за осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-висококачествена образователна, културна, социална и информационна среда на населението;
- Да разшири съдържателния и социалния обхват на читалищната дейност за привличане на по-широк кръг население;
- Да развива ползотворното сътрудничество между читалищата на територията на общината, на региона и страната;
- Да поддържа активно партньорство с общинската администрация и бизнеса за взаимна полза.

Основни дейности:

Библиотечна дейност:

Библиотеката при НЧ "Просвета – 1929" – с. Люляково разполага с 16 631 библиотечни единици. Библиотечната дейност е една от основните дейности за читалището, като културна институция. Чрез нея то се включва в националната мрежа от публични библиотеки у нас.

Работата на библиотеката ще бъде насочена към:

1. Превръщането на библиотеката в съвременен обществен информационен център, полезен партньор и ефективен участник в процесите на информационно осигуряване на гражданите.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на читателите.

3. Технологично обновяване на библиотечната дейност и обновяване минимум 1% от библиотечния фонд с художествена, детска, учебно-помощна и научно-популярна литература.
4. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания.
5. Провеждане превърналите се в традиция мероприятия по повод „Седмица на детската книга и изкуствата за деца”:
 - Драматизации на приказки
 - Рецитали;
 - „Приказка в рисунка”.
6. Насърчаване на четенето:
 - „Маратон на четенето”;
 - „С книга сред природата”;
 - Щафетно четене на книжки;
 - „Разкажи за любимата си книжка.
7. Открити уроци с ученици от горен курс по литература и история.
8. Инициатива „Вече мога да чета” – ритуал за приемане първокласниците за читатели на библиотеката.
9. Честване на годишнини на автори (утра и литературни четения, презентации).
10. Пълноценно използване на възможностите, които ще предостави през 2022 г. Фондация ”Глоб@лни библиотеки – България”, програми на Министерството на културата за библиотеки и всички други възможни донори.
11. Експониране на изложби и кътове с литература, витрини.
12. Осигуряване на свободен достъп до интернет.
13. Извършване на технически услуги на населението: ксерокопиране и сканиране на документи; компютърна обработка и принтиране на документи; запис на информация на магнитни носители.

ЛЮБИТЕЛСКО ТВОРЧЕСТВО И ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ:

Любителското творчество се проявява във всички сфери на изкуството, предназначено е за всяка възрастова група. По традиция читалищата са основното място за развитие на любителското творчество като институция, която поддържа постоянни форми за развитие на знания и творчески умения. В същото време читалищата са инициатори на голям брой културни събития и алтернативни форми за изява на любителите артисти.

През следващата календарна 2022 г. към читалището ще функционират следните художествено–творчески форми:

АНСАМБЪЛ ЗА ИЗВОРЕН ФОЛКЛОР

Ансамбъл за изворен фолклор при Народно читалище „Просвета – 1929” е основан през далечната 1956 година. В своята 65 годишна история той е гордостта на с. Люляково. В него участват 35 самодейци, от три поколения. Състава издирва, съхранява и популяризира фолклора на малоазийските българи./ Песни, танци и обичаи./ Носител е на златни медали от Копривщица, редица отличия от международни, национални, регионални събори и фестивали. Има и няколко участия в чужбина. / Република Турция и Австрия / Към дейността на Ансамбъла проявяват интерес редица медии. Излъчени са записи по няколко телевизии и радиа.

ДЕТСКИ ТАНЦОВ СЪСТАВ „ЛЮЛЯЧЕ”

В него участват 20 деца от начален етап на средното образование, които с голямо желание посещават репетициите и заучават български народни танци. През изминалата година, поради противоепидемичните мерки, състава не функционираше.

ЛЮЛЯКОВСКИ БАБИ

Групата възобновява стари битови техники и занаяти. Популяризира нашите обичаи и традиции. Предава знанията и уменията на младите, с цел тяхното съхранение и популяризиране. Те са истински пазители на люляковските традиции. Участват в съвместни проекти с Етнографски музей гр.Бургас.

ЛАЗАРСКА ГРУПА

Лазаруването заема особено място в народния календар и се изпълнява на християнския празник Лазаровден, който се празнува предпоследната събота преди Великден. Подготовката започва още през Великденските пости. Лазарките се събират, учат и си припомнят лазарски песни и игри. На Лазаровден момите обикалят къщите и пеят за здраве.

КОЛЕДАРСКА ГРУПА

Както лазарките, така и коледарите битуват в селото ни от дълги години. Подготовката на коледарите започва от Игнажден (20 декември). Тогава разучават коледните песни, създават се коледарските групи и на Бъдни вечер тръгват из селото с песни да благославят за здраве и берекет през новата година.

ПЕНСИОНЕРСКИ КЛУБ „ВЕРНИ НА ТРАДИЦИЯТА”

Провеждат сбирките си всяка седмица и отбелязват празниците от традиционния празничен календар. Организирант редица мероприятия и чествания на бележити дати и годишнини.

ТАНЦОВ КЛУБ „РИТМИ“

В клуба участват любители на българските народни танци. Участниците редовно провеждат своите сбирки и заучават танците. Своите умения представят пред публика на наши концерти. Имаме и изяви извън селото.

КЛУБ „ЗНАМ И МОГА”

В него участват ученици през лятната ваканция. Тук се научават на умения и техники за изработка на различни предмети и сувенири. В края на ваканцията се подготвя изложба от изработените изделия.

КЛУБ „ ЛЮБИТЕЛИ НА ОРХИДЕИ”

В него членуват хора с интерес към орхидеите. Тук се запознаваме с различните видове, начин на отглеждане и пресаждане на цветята. Обменяме опит в отглеждането и справяне с различни вредители и болести по орхидеите. Подреждат се изложби .

ЕТНОГРАФСКА СБИРКА

Уредена е във фойето на читалищния дом. Тук се провеждат уроци с учениците и различни мероприятия и годишнини. Посещава се с голям интерес от гостите на селото. Сбирката се обогатява непрекъснато с дарения на различни експонати от местните жители.

Всички групи и клубове в читалището функционират на доброволни начала, като ръководителите не получават хонорар. Те ще функционират и през 2022 година, ако противоепидемичните мерки позволят.

ПРОЕКТНИ ДЕЙНОСТИ

Всяка година кандидатстваме с проект за литература по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” към Министерство на културата. Имаме и съвместни проекти с Регионален исторически музей – гр. Бургас и СУ „Отец Паисий” – с. Люляково. През 2022 год. отново ще кандидатстваме с проекти за литература и ще работим с досегашните си партньори.

КУЛТУРНА ПРОГРАМА ЗА 2022 година:

- Бабинден
- Посрещане на Баба Марта, Ден на самодееца, 3-ти март – Национален празник на България
- Ден на жената
- Седмица на детската книга и изкуствата за деца
- Честване на бележити дати и годишнини
- Лазаровден
- „Писан, шарен Великден”
- Ден на славянската писменост и култура
- Участия на самодейните състави в местни, регионални и национални фестивали и събори
- Ден на детето
- Работа на библиотеката с деца, с цел насърчаване на четенето- „С книга сред природата”, „Маратон на четенето”, „Похода на книгите”
- Работа с клуб „Знам и мога”
- Ден на народните будители
- Ден на християнското семейство
- Празници от традиционният календар, коледни и новогодишни празници
- Конкурси, рецитали и изложби
- Литературни утра

ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на читалищата е регламентирано в Закона за народните читалища. Читалището финансира дейността си в рамките на държавната субсидия.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2022 година. Съгласно чл. 26, ал. 4 от Закона за народните читалища, Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изпълнението на програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и основни дейности – опазване и съхраняване на културно-историческото наследство, утвърждаване на празниците, развитие на любителското художествено творчество, поддържане на библиотеките и информационните центрове с цел обогатяване на културния живот в селото.

Така програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надеждата за по-добро бъдеще.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата година.

План-Програмата е приета на заседание на Настоятелството на 28.10.2021г.

Председател:.....

Добрин Стоянов